

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของครูบรรณารักษ์ ห้องสมุดโรงเรียนในเขตจังหวัดปทุมธานี
ชื่อผู้เขียน	จิราวรรณ อารยัน
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.กล้า ทองขาว
สาขาวิชา	การจัดการการศึกษา
ปีการศึกษา	2556

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนในเขตจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามข้อมูลพื้นฐานด้านคุณลักษณะ และขนาดสถานศึกษา ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะ ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนในเขตจังหวัดปทุมธานี ตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม คือ ครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนในเขตจังหวัดปทุมธานี จำนวน 127 คน ตัวอย่างการสัมภาษณ์เชิงลึกประกอบด้วย (1) ผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษา ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา ครูบรรณารักษ์โรงเรียนประถมศึกษา และครูบรรณารักษ์โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวนรวม 8 คน เลือกแบบเจาะจงจากโรงเรียนทั่วไป (2) ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูบรรณารักษ์โรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีแบบปฏิบัติที่ดีในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน (Good Practice) จำนวนรวม 4 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจงเช่นกัน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เชิงลึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าร้อยละ และการทดสอบไคสแควร์ ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลวิจัยพบดังนี้

1. กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนในเขตจังหวัดปทุมธานี จัดให้แก่นักเรียน 10 กิจกรรม คือ การเล่านิทาน การเล่าเรื่องจากหนังสือ การแนะนำหนังสือ การสนทนาเกี่ยวกับหนังสือ การได้วาทีการจัดนิทรรศการ การจัดทำรายการชื่อหนังสือที่น่าสนใจ การอ่านหนังสือให้ฟัง การแข่งขันเกี่ยวกับหนังสือ และการแสดงละครจากเรื่องในหนังสือมีการปฏิบัติมากน้อยต่างกัน คือ ร้อยละ 22.80 ถึง ร้อยละ 89.80 โดยมีกิจกรรมที่ปฏิบัติมาก และรองลงมาคือ การเล่านิทาน การจัดนิทรรศการ และการแนะนำหนังสือ ตามลำดับ ส่วนผลการสัมภาษณ์ พบว่าโรงเรียนที่มีแบบปฏิบัติที่ดีมีนโยบายในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของครูบรรณารักษ์

สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมหลายรูปแบบ สนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และการปรับปรุงห้องสมุดให้ทันสมัย

2. ผลการเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนในเขตจังหวัดปทุมธานีตามวุฒิการศึกษาพบว่าครูที่สำเร็จการศึกษาวุฒิบรรณารักษ์ กับครูบรรณารักษ์ที่สำเร็จการศึกษาสาขาอื่น มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน กิจกรรมแนะนำหนังสือ กิจกรรมการได้วาที่เกี่ยวกับหนังสือ กิจกรรมการจัดนิทรรศการ และกิจกรรมการจัดทำรายการหนังสือที่น่าสนใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ส่วนกิจกรรมด้านการเล่านิทาน การเล่าเรื่องจากหนังสือ การสนทนาเกี่ยวกับหนังสือ การอ่านหนังสือให้ฟัง การแข่งขันเกี่ยวกับหนังสือ และการแสดงละครจากเรื่องในหนังสือ พบว่ามีการจัดกิจกรรมไม่แตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนในเขตจังหวัดปทุมธานี ตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนในเขตจังหวัดปทุมธานีที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน การได้วาที่เกี่ยวกับหนังสือ การจัดทำรายการชื่อหนังสือที่น่าสนใจ และการแข่งขันเกี่ยวกับหนังสือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 และมีการจัดกิจกรรมแสดงละครจากเรื่องในหนังสือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนกิจกรรมด้านการเล่าเรื่องจากหนังสือ การแนะนำหนังสือ สนทนาเกี่ยวกับหนังสือ การจัดนิทรรศการ และการอ่านหนังสือให้ฟัง พบว่ามีการจัดกิจกรรมไม่แตกต่างกัน

3. การศึกษาปัญหาพบว่า ครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนในเขตจังหวัดปทุมธานีส่วนใหญ่ เห็นว่าปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านด้านการได้วาที่เกี่ยวกับหนังสือ มีปัญหา คือ ครูบรรณารักษ์ขาดความรู้ และมีประสบการณ์น้อย ด้านการเล่านิทาน ครูบรรณารักษ์ไม่มีเวลาจัดกิจกรรมการเล่านิทานเพราะต้องทำหน้าที่อื่นๆ มากกว่าการเป็นครูบรรณารักษ์ และด้านการแข่งขันเกี่ยวกับหนังสือ พบว่ามีปัญหาขาดแคลนสื่อในการจัดกิจกรรม และโรงเรียนไม่มีบุคลากรที่จบบรรณารักษ์โดยตรง

ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนากิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนในเขตจังหวัดปทุมธานีส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในด้านกิจกรรมการเล่านิทาน เสนอแนะให้ครูบรรณารักษ์ควรฝึกฝนกิจกรรมการเล่านิทานอยู่เสมอๆ กิจกรรมการแข่งขันเกี่ยวกับหนังสือ ควรเลือกหนังสือที่น่าสนใจของนักเรียน เช่น หนังสือที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบัน หนังสือที่นักเรียนมีความสนใจ และเรื่องราวข่าวสารในปัจจุบัน และกิจกรรมการเล่าเรื่องจากหนังสือ ควรส่งเสริมให้ครูบรรณารักษ์ได้ศึกษาและเรียนรู้ การจัดกิจกรรมห้องสมุดที่มีคุณภาพจากโรงเรียนอื่นและ โรงเรียนควรจัดหาบุคลากรในตำแหน่งบรรณารักษ์ หรือ

บุคลากรที่มีความรู้ทางด้านบรรณารักษ์ให้ครบทุกโรงเรียน สร้างความตระหนักให้ครูบรรณารักษ์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรม และใช้บริการห้องสมุด พัฒนาห้องสมุดให้มีอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ หนังสือที่มีความหลากหลายจะทำให้นักเรียนสนใจมากขึ้น เพิ่มชั่วโมงให้นักเรียนได้มีโอกาสเข้าห้องสมุด มีงบประมาณเพียงพอต่อการพัฒนาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และจัดระบบห้องสมุดที่ทันสมัย

คำสำคัญ: การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน การส่งเสริมการอ่านของครูบรรณารักษ์ ห้องสมุดโรงเรียน

Thesis Title	Reading Promotion Activities Management of School Librarians in Pathum Thani Province.
Author	Chirawan Arayan
Thesis Advisor	Associate Professor Dr. Kla Tongkow
Department	ducational Management
Academic Year	2012

ABSTRACT

The purposes of this research were to study and compare the reading promotion activities Management of school librarians in Pathum Thani province classified by fundamental data of educational qualifications and school sizes, and study problems and suggestions of activities encouraging reading by school librarians in Pathum Thani province. 127 simple random school librarians in Pathum Thani province were sampled. 8 purposive samples for in-depth interview were specified among directors of elementary schools, directors of secondary schools, school librarians of elementary and secondary schools. 4 purposive sampling of elementary school directors, directors of secondary schools, school librarians of elementary and secondary schools who have good practice of activities encouraging reading were specified as samplers. Questionnaires and in-depth interview designed by the researcher were used to collect data. Percentage and chi-square test were used to analyze the collected data. The results were as following.

1. 10 reading promotion activities encouraging by school librarians in Pathum Thani province - storytelling, narration of books, introduction of book, chatting about books, debates, exhibitions, lists of interesting book titles, reading books aloud, competition about books and role playing about stories in books- were conducted differently between 22.80% and 89.80%. Stories telling, exhibitions and introduction of books were conducted most and the runner-up respectively. It was found from the interview that schools with good practice provided policies of activities encouraging reading by school librarians, supported wide variety of activities and budget for activities encouraging reading and updated the school libraries.

2. As the comparison of reading activities encouraging by school librarians in Pathum Thani province classified into fundamental data of educational qualifications, it was found that school librarians with librarian degrees and school librarians with other fields of degrees differently conducted activities encouraging reading of introduction of book, debates about books, exhibitions and lists of interesting book titles at level of significance of .01

3. It was found from the study that most of school librarians in Pathum Thani province considered activities encouraging reading of debates were problems as they lacked knowledge and experiences. As having more duties other than librarians, they had limited time to conduct activities of storytelling. Activities of competition about books faced the lack of media to conduct activities and no staff with librarian degrees.

For suggestions of developing activities encouraging reading, most of the school librarians in Pathum Thani province suggested conducting activities encouraging reading of storytelling that should be done more frequently. Competition about books that should be interesting for students as such books about current events, books of students' interest and current news. For narration of books, the school librarians should be supported to study and learn library activities from other qualified school libraries. Librarians or staff of librarians should be recruited for all schools. School librarians and related staff should be aware the importance of activities encouraging reading and the activities should be conducted continuously so as to motivate students' interest to participate in and go to the libraries. The libraries should be developed with variety of equipments, durable articles and books to interest students better, increase more hours for students to go to the libraries, sufficient budgets to develop activities encouraging reading and manage modern library systems.

Key words : Reading Activities Management, Reading Activities Encouraging by School Librarians, School Library